

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vladimíra Fučíka a soudců JUDr. Elišky Mrázkové a JUDr. Jiřího Körblera v právní věci žalobce: **Josef Š.**, nar. xxx, bytem xxx, xxx, zastoupeného Mgr. Tomášem Výborčíkem, advokátem, Kladno, Huťská ul. č. 1383, proti žalované: **Linda Ž.**, nar. xxx, bytem xxx, xxx, zastoupené JUDr. Klárou Slámovou, advokátkou, Praha 4, Modřany, Urbánkova 3360, o zaplacení částek 200.000 Kč a 120.000 Kč, celkem tedy 320.000 Kč, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 10. února 2011, č.j. 73 EC 732/2009 – 105,

t a k t o :

- I.** Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje.**
- II.** Žalobce **je povinen** zaplatit žalované na náhradu nákladů odvolacího řízení částku 44.300 Kč k rukám advokátky JUDr. Kláry Slámové do tří dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně ve výroku I zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal uložení povinnosti žalované zaplatit mu částku 320.000 Kč. Ve výroku II zavázal žalobce nahradit žalované k rukám její právní zástupkyně na náhradu nákladů řízení částku 45.200 Kč a konečně ve výroku III přiznal státu proti žalobci právo na náhradu státem zálohovaného znalečného ve výši 9.160 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Podle odůvodnění takto rozhodl o požadavku žalobce směřujícímu proti žalované na zaplacení částky 200.000 Kč, jež představovala dluh z půjčky na věci denní potřeby žalované.

Ta právo žalobce na zaplacení této částky písemně uznala co do výše i důvodu dne 20.8.2008 (odst. I). V uznávacím prohlášení se žalovaná zavázala tuto částku žalobci zaplatit do 90 kalendářních dnů od podpisu tohoto prohlášení a pro případ, že by tento závazek nedodržela, sjednali účastníci smluvní pokutu (§ 544 ObčZ) ve výši 0,5 % z dlužné částky za každý den prodlení do zaplacení (odst. II). Žalobce tuto smluvní pokutu kapitalizoval za dobu od počátku prodlení žalované se zaplacením dlužné částky, tj. od 21.11.2008 do zahájení tohoto řízení, tj. do podání návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu, k čemuž došlo dne 20.3.2009 (§ 82 odst. 1, § 174a o.s.ř.). Kapitalizovaná výše smluvní pokuty činila 120.000 Kč a také tuto částku žalobce žádal od žalované zaplatit, takže celková výše nároku žalobce činila 320.000 Kč.

Na podkladě dokazování, jež provedl, vzal soud prvního stupně za zjištěno, že účastníci žili v partnerském vztahu od března 2006 do ledna 2009. Společně v bytě žili od března 2007, nejprve do února 2008 v xxx, xxx, kde za byt platili 8.000 Kč měsíčně, od března 2008 do září 2008 bydleli v jiném bytě v xxx, xxx, za nějž platili částku 11.500 Kč měsíčně včetně služeb. Od září 2008 do počátku prosince 2008 žalovaná bydlela různě u kamarádů a od počátku prosince 2008 do 6. ledna 2009 žila spolu se žalobcem a jeho tehdejší manželkou v xxx, xxx. Žalobce byl ženatý od xxx do xxx a se žalovanou bydlel asi 3 dny v týdnu, další 3 dny bydlel se svou manželkou. Kde bydlel zbývající den v týdnu, neuvedl. Účastníci když spolu bydleli, společně hospodařili a podíleli se tak na vedení domácnosti. Žalovaná se poté, kdy začala vydělávat, podílela na úhradě nájemného 1/3, žalobce jí dával kapesné 5.000 Kč měsíčně (naposledy 28.11.2008) a hradil za ni školné. V době studia žalovaná pracovala v sázkové kanceláři xxx od 4.2007 do 8.2008 a pak již měla stále zaměstnání. Dne 22.9.2008 žalovaná podepsala listinu nazvanou „Smlouva o splátkovém kalendáři“, kterou podepsal také žalobce. V bodě I žalovaná uznala, že má vůči žalobci závazek ve výši 71.500 Kč a v bodě II se zavázala zaplatit žalobci tuto částku ve 20 splátkách po 3.575 Kč měsíčně počínaje měsícem následujícím po měsíci, kdy došlo k podpisu listiny, a to pod ztrátou výhody splátek. Pro případ prodlení byla ujednána smluvní pokuta ve výši 0,5 % denně z dlužné částky od počátku prodlení do zaplacení. Dne 20.8.2008 žalovaná podepsala společně se žalobcem listinu nazvanou „Uznání závazku“, podle jejíhož bodu I strany učinily nesporným, že žalovaná dluží žalobci částku 200.000 Kč z titulu půjčky na věci denní potřeby. Žalovaná tento závazek uznala co do důvodu i výše a zavázala se jej žalobci zaplatit, jak je uvedeno v bodu II odst. 1 do 90 kalendářních dnů od podpisu dohody. V odstavci 2 téhož bodu bylo ujednáno, že v případě nedodržení platebních podmínek vzniká žalované povinnost zaplatit smluvní pokutu ve výši 0,5 % z dlužné částky za každý den prodlení. Listina byla sepsána po hádce účastníků v reakci na to, že žalovaná podepsala pronajímatelce bytu, v němž účastníci bydleli v xxx, dohodu o ukončení tohoto nájmu. Žalobce postrádal „Smlouvu o splátkovém kalendáři“ ze dne 22.9.2008, myslel, že ji ztratil, a tak se žalovanou dne 7.1.2009 za přítomnosti jeho tehdejší manželky sepsal dohodu, podle které uznala, že dluží žalobci částku 71.500 Kč, kterou si od něj půjčila na věci denní potřeby. Žalovaná se zavázala zaplatit žalobci tuto částku včetně smluvní pokuty, kterou účastníci sjednali ve „Smlouvě o splátkovém kalendáři“. V závěru textu dohody je z iniciativy žalované uvedeno, že tím zaniknou veškeré závazky mezi žalovanou a žalobcem. Smluvní pokuta byla za dobu od 22.9.2008 do 8.1.2009. Dne 9.1.2009 pak žalovaná žalobci poukázala bezhotovostním převodem částky 71.500 Kč a 30.388 Kč. Žalobce jako účastník řízení před soudem prvního stupně vypověděl, že zatímco částka 71.500 Kč představovala dluh žalované vzniklý tím, že za ni zaplatil školné 11.500 Kč a nájemné, na které žalovaná přispívala 1/3 a když by se účastníci rozešli, bylo dohodnuto, že žalovaná doplatí 1/6 nájemného tak, aby se na něm podílela 1/2. Dluh 200.000 Kč představoval náklady na potřeby žalované, zejména kapesné a nějaké věci, také školné. Žalobce uvedl, že ke dlužné částce 200.000 Kč účastníci

dospěli dohodou. Z jakých dílčích částek je přesně složena, nevěděl. Poté, kdy žalobce vyzval žalovanou k zaplacení částky 200.000 Kč na něj podala trestní oznámení a proti žalobci bylo vedeno trestní řízení pro více fyzických útoků na žalovanou z let 2007 až 2009, které byly kvalifikovány jako trestné činy výtržnictví, násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci a vydírání. V době vydání napadeného rozsudku trestní řízení nebylo ještě skončeno, ale ze zrušovacího usnesení odvolacího Městského soudu v Praze soud prvního stupně zjistil, že žalobce se vůči žalované dopouštěl nevhodného násilného jednání. Žalovaná jak v trestním řízení, tak i v tomto občanskoprávním řízení popřela, že by podepsala listinu, v níž vůči žalobci uznala závazek ve výši 200.000 Kč a sjednala smluvní pokutu. Žalobce předložil znalecký posudek z oboru písmoznalectví ze dne 11.2.2009 vypracovaný znalcem PhDr. Jiřím Valeškou, který nechal vypracovat a jímž soud prvního stupně provedl důkaz jako listinou (§ 129 o.s.ř.) a podle jehož závěru je na listině, kterým žalovaná uznala dluh co do částky 200.000 Kč, s velkou pravděpodobností pravý podpis žalované. Tuto listinu žalobce nepodepsal. Také soud prvního stupně nechal pravost tohoto podpisu žalované přezkoumat znalcem z oboru písmoznalectví PhDr. Milanem Nouzovským a ze závěru jeho znaleckého posudku ze dne 11.6.2010 vyplývá, že na uvedené listině je pravděpodobně pravý podpis žalované. Podle § 558 věty první ObčZ uzná-li někdo písemně, že zaplatí svůj dluh určený co do důvodu i výše, má se za to, že dluh v době uznání trval. Na podkladě těchto důkazů soud prvního stupně uzavřel, že žalovaná listinu nazvanou „Uznání závazku“ datovanou 20.8.2008 podepsala. Soud prvního stupně přisvědčil námitce žalované, že „Uznání závazku“ bylo pro neurčitost neplatné (§ 37 odst. 1 ObčZ), protože z něj nevyplývá jeho předmět. Jak tato listina, tak i listina ze 7.1.2009 se týkaly uznání dluhu z půjčky na blíže nespecifikované věci denní potřeby, takže z těchto textů není zřejmé, v čem dluh spočívá ve smyslu na co bylo půjčeno, v jakých jednotlivých částkách a kdy se tak stalo. To platí zejména za situace, kdy žalovaná popřela, že by jí žalobce poskytoval půjčky. Uznání dluhu je samostatným zajišťovacím institutem a jedná se o jednostranný právní úkon dlužníka vůči věřiteli, kterému usnadňuje procesní situaci, protože věřitel v průběhu sporu nemusí prokazovat vznik dluhu ani jeho výši, ale je to dlužník, který, pokud namítá, že dluh nevznikl, že byl splněn nebo že jinak zanikl, musí to prokázat. Žalovaná se podařilo prokázat, že žalobci z titulu půjčky nic nedluží. Podle § 657 ObčZ smlouvou o půjčce přenechává věřitel dlužníkovi věci určené podle druhu, zejména peníze, a dlužník se zavazuje vrátit po uplynutí dohodnuté doby věci stejného druhu. Účastníci však žili v družském poměru, ve společné domácnosti a své potřeby uspokojovali podle dohody. Peněžní toky od žalobce k žalované nepředstavovaly půjčky, nebylo totiž již v době, kdy se uskutečňovaly zřejmé, že jde o částky návratné, že se jednalo o půjčky, které bude muset žalovaná žalobci vrátit. Hlavně však v listině ze dne 7.1.2009, v níž se žalovaná zavázala zaplatit žalobci dlužnou částku 71.500 Kč a smluvní pokutu, bylo ujednáno, že tím zaniknou veškeré závazky mezi žalobcem a žalovanou. Žalovaná pak dne 9.1.2009 žalobci tyto částky skutečně zaplatila. Také sjednání smluvní pokuty bylo neplatné, a to ze dvou důvodů. Jednak závazek smluvní pokuty vzniká za základě dvoustranného písemného právního úkonu. Listinu z 20.8.2008 však podepsala jen žalovaná, nikoli žalobce. Dalším důvodem neplatnosti je, že závazek zaplatit smluvní pokutu je vedlejším závazkem, jenž je závislý na existenci závazku hlavního, který je smluvní pokutou zajištěn. Protože ale hlavní závazek zaplatit částku 200.000 Kč, jak bylo uvedeno, žalovaná vůči žalobci nemá, není povinna zaplatit ani smluvní pokutu za prodlení s jeho zaplacením. Uznání dluhu totiž není samostatným zavazovacím důvodem, lze jím jen uznat závazek existující. Protože ale, jak bylo zjištěno, dluh z půjčky neexistoval, neexistuje ani závazek ze smluvní pokuty, který jej měl zajišťovat. Z těchto důvodů byla žaloba v celém rozsahu zamítnuta. Výrok o nákladech řízení mezi účastníky navzájem je odůvodněn ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalovaná byla zcela procesně úspěšná, a tak má právo na náhradu nákladů potřebných k účelnému bránění práva proti žalobci, který úspěch neměl. Jde o náklady právního zastoupení advokátkou. Podle §

148 odst. 1 o.s.ř. byla státu přiznána proti žalobci náhrada zálohovaného znalečného, protože výsledky řízení vyzněly v jeho neprospěch.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolání žalobce, zprvu blanketní, později je rozvedl a odůvodnil. Vytkl soudu prvního stupně, že dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním a že jeho rozsudek spočívá na nesprávním právním posouzení věci. Souhlasil se soudem prvního stupně, že akt uznání dluhu musí splňovat náležitosti uvedené v ust. §§ 34 a násl. ObčZ. K jeho platnosti je tedy nutná písemná forma, vyjádření příslibu dlužníka dluh zaplatit a uvedení dluhu a jeho výše. S tím je však v protikladu závěr soudu prvního stupně, že určitost úkonu uznání dluhu spočívá i v konkrétním skutkovém vymezení jeho podstaty, to znamená v této věci na co bylo půjčeno a v jakých jednotlivých splátkách (částkách). Tím by se ale ztotožnila půjčka, která spočívá v poskytnutí peněžních prostředků bez jejich konkrétního účelového utčení s účelovým úvěrem poskytnutým peněžním ústavem. Uznání dluhu v režimu ObčZ je jen potvrzením, že v době sepisu tohoto potvrzení dluh vůči věřiteli trval. Šlo o úkon určitý, protože byla konkrétním způsobem vymezena částka a také byl uveden právní důvod dluhu, jímž byla smlouva o půjčce. Postačovalo, když v době podpisu uznání dluhu žalovanou existovala peněžitá pohledávka žalobce vůči ní z titulu ústní smlouvy o půjčce, která byla v uznání dluhu jako právní důvod uvedena. Žalobce dále připomněl, že „Uznání závazku“ z 20.8.2008 bylo sjednáno podle § 323 ObchZ, takže účastníci se dohodli, že jejich závazkový vztah se řídí ObchZ a žalovaná zde uznala nejen dluh, ale i závazek, kterým byla v tomto případě smlouva o půjčce. Odvolatel také vytkl protimluv obsažený ve větě tvořící druhý odstavec strany 6 rozsudku. Tam je napsáno, že „Žaloba o zaplacení 200.000 Kč proto byla zamítnuta z důvodu neexistence neplatně uznávaného závazku“. Žalobci vzhledem k této větě není jasné, proč tedy byla jeho žaloba zamítnuta. Za předpokladu, že neexistoval neplatně uznávaný závazek, musel zde existovat závazek platně uznáný, žaloba by byla důvodná a v takovém případě jí mělo být vyhověno. Pokud jde o smluvní pokutu, závazek, jímž byla sjednána, sice nepodepsal žalobce, ale zákon nestanoví, že by projevy vůle, jimiž byla smluvní pokuta sjednána, měly být na jedné listině. Měl-li soud prvního stupně pochybnosti o zákonném vzniku tohoto závazku, měl o tom žalobce poučit a vyzvat jej k doplnění důkazů. Protože podle žalobcova přesvědčení je nesprávný závěr soudu prvního stupně o neplatnosti hlavního závazku z půjčky, je také nesprávný jeho závěr, že je proto neplatný i závazek ze smluvní pokuty tento hlavní závazek zajišťující. Konečně žalobce uvedl, že závazek z půjčky a závazek ze smluvní pokuty jsou dva samostatné nároky, a proto o nich mělo být rozhodnuto dvěma samostatnými výroky. Když o obou těchto nárocích bylo rozhodnuto jedním výrokiem, soud prvního stupně žalobci odňal možnost se samostatně odvolat proti některému z jednotlivých dílčích nároků. To má význam i v odvolacím řízení, kde by o částce 200.000 Kč, o níž lze dokazování pokládat za úplné, mohl rozhodnout odvolací soud, kdežto pokud jde o částku 120.000 Kč, bylo by třeba napadený rozsudek zrušit a věc vrátit soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Žalobce navrhl změnu rozsudku soudu prvního stupně v tom smyslu, že by žalobě bylo vyhověno.

Žalovaná vyvracela důvody odvolání a navrhla potvrzení rozsudku soudu prvního stupně.

Po zjištění, že žalobce použil odvolací důvody podle § 205 odst. 2 písm. c/, d/, e/ a g/ o.s.ř. přezkoumal odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§§ 212, 212a odst. 1 a 5 o.s.ř.), a dokazování v potřebném rozsahu doplnil (§ 213a odst. 1 o.s.ř.).

Z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 27.4.2011, sp. zn. 3 T 69/2010, tedy vyneseno po vydání napadeného rozsudku, odvolací soud zjistil, že žalobce byl uznán vinným, že 1/ v přesně nezjištěné době v letních měsících 2007 v poledních hodinách v xxx, xxx v sázkové kanceláři xxx po předchozí slovní rozeprě fyzicky napadl Lindu Ž., nar. xxx tím způsobem, že ji nejméně dvakrát udeřil pěstí do obličeje, v důsledku čehož začala poškozené téct z nosu krev, pracovní neschopnost u poškozené nenastala, přičemž dle znaleckého posudku mohlo dojít ke vzniku vážnějšího poranění obličeje, např. zlomení nosních kůstek, 2/ dne 22.9.2008 kolem 17.00 hod na přesně nezjištěném místě v xxx, poté, co mu poškozená Linda Ž., nar. xxx sdělila, že se s ním chce rozejít, ji v parku fyzicky napadl tím způsobem, že ji opakovaně udeřil otevřenou dlaní, poté, co poškozená upadla, ji kopal do nohou a zároveň jí vyhrožoval, že ji nechá zmlátit, nechá zmlátit i jejího otce a babičku, což v poškozené vzbudilo důvodnou obavu, přičemž dle znaleckého posudku mohlo dojít k závažnějším tupým poraněním, 3/ dne 22.1.2009 kolem 16.30 hod v xxx, xxx poblíž domu xxx poté, co přemlouval poškozenou Lindu Ž., nar. xxx, aby ve vztahu s ním pokračovala, po jejím odmítnutí ji zezadu opakovaně udeřil pěstí do hlavy v oblasti spánku, v důsledku čehož upadla poškozená na zem, kde ji opakovaně nohou kopnul, v důsledku napadení utrpěla poškozená poranění hlavy – hematom v oblasti spánku a podvrtnutí zápěstí, 4/ dne 12.2.2009 kolem 15.15 hod v xxx, xxx na chodníku ve směru ke stanici metra xxx po předchozí slovní rozeprě fyzicky napadl poškozenou Lindu Ž., nar. xxx tím, způsobem, že ji chytil, trásl s ní a smýkal, poté ji udeřil pěstí do obličeje a násilně ji chytil zezadu za vlasy a nezjištěným předmětem jí cca 1/3 délky vlasů uřízl, 5/ v přesně nezjištěné době počátkem roku 2009 v dopoledních hodinách v xxx, xxx, v místě zaměstnání poškozené Lindy Ž., nar. xxx v přízemí budovy po předchozí slovní rozeprě napadl poškozenou tak, že ji udeřil otevřenou dlaní do obličeje a 6/ dne 22.9.2008 kolem 20.00 hod v xxx, xxx požadoval po poškozené Lindě Ž., nar. xxx uznání dluhu ve výši 71.500 Kč a podepsání splátkového kalendáře pod pohružkou, že ví, kde bydlí a že „z ní peníze vymlátí“, což jmenovaná ze strachu učinila a dne 9.1.2009 požadovanou částku zaplatila. Tato jednání byla kvalifikována jako pokračující trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák. (č. 160/1961 Sb.) spáchaný pěti útoky pod body 1 až 5 a z toho pod bodem 2 v jednočinném souběhu s tr. činem násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 197a odst. 1 tr. zák. a pod bodem 6 jako trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1 tr. zák. a za tyto trestné činy byl odsouzen k úhrnnému trestu (§ 35 odst. 1 tr. zák.). Dále byl zproštěn obžaloby ze skutků 1/ že v přesně nezjištěné době od konce roku 2007 do února 2008 v Praze xxx, xxx v bytě, kde společně bydlel s poškozenou Lindou Ž., nar. xxx tuto nejméně ve třech případech fyzicky napadl tím způsobem, že do ní nejprve strkal, poté ji udeřil otevřenou dlaní do obličeje a po pádu poškozené na zem, ji kopal nohou, čímž došlo u poškozené k pohmoždění měkkých tkání, přičemž dle znaleckého posudku mohlo dojít k závažnější újmě na zdraví způsobené pádem, zejména k poranění mozku a 2/ v přesně nezjištěné době v měsíci dubnu 2008 v dopoledních hodinách v xxx, xxx po předchozí slovní a fyzické rozeprě (s Lindou Ž., nar. xxx), kdy ji strkal a kopal do nohou, ji násilně vtáhl do domu č.p. xxx, kde ji přemlouval, aby se s ním nerozcházela, když poškozená odmítala, vyhrožoval jí, že „si ji najde, že ji takto odejít nenechá, že ví, kde v xxx bydlí“, což u poškozené vzbudilo důvodnou obavu o svůj život a zdraví. Skutek pod bodem 1 byl kvalifikován v obžalobě jako pokus tr. činu ublížení na zdraví podle § 8 odst. 1 k § 221 odst. 1 tr. zák. a pod bodem 2 jako tr. čin násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci podle § 197a odst. 1 tr. zák. Soud obžalovaného (zde žalobce) zprostil obžaloby s poukazem na ust. § 226 písm. b/ tr.ř. ne snad proto, že by se těchto skutků nedopustil, ale z toho důvodu, že shledal stupeň společenské nebezpečnosti jednání obžalovaného nepatrným, šlo by o přestupky, a ty byly již promlčeny. Proti tomuto rozsudku se odvolali jak obžalovaný (zde žalobce), tak i poškozená (zde žalovaná) a usnesením Městského soudu v Praze ze dne

27.4.2011 sp. zn. 6 To 257/2011 byla obě odvolání zamítnuta, takže odsuzující rozsudek týž den nabyl právní moci.

Vycházejí ze skutkových zjištění provedených soudem prvního stupně a doplněných v odvolacím řízení považuje odvolací soud napadený rozsudek za správný a odvolání za zcela nedůvodné.

Jak je patrné z nadpisu „Uznání závazku“ ze dne 20.8.2008, strany si podle § 262 odst. 1 ObchZ dohodly, že tento jejich závazkový vztah, který nespadá pod ust. § 261 ObchZ se řídí tímto zákonem. Podle § 262 odst. 1 věty druhé ObchZ jestliže taková dohoda směřuje ke zhoršení právního postavení účastníka smlouvy, jenž není podnikatelem, kterým v tomto případě nebyla žalovaná, u žalobce tento vztah nesouvisel s jeho podnikáním, je neplatná. V čl. III bodu 1 „Uznání závazku“ je obsaženo ustanovení, že může být měněno nebo zrušeno pouze dohodou stran v písemné formě (§ 272 odst. 2 ObchZ), přičemž toto ustanovení je podle § 263 odst. 1 ObchZ kogentní, a tak se strany od něj nemohou odchýlit. I pro samotné uznání závazku je v kogentním ust. § 323 ObchZ stanovena obligatorní písemná forma. Důsledky nedodržení formy právního úkonu upravuje ObčZ, který stanoví v ust. § 40 odst. 1, že nebyl-li právní úkon učiněn ve formě, kterou vyžaduje dohoda účastníků, je neplatný. Podle ust. § 40a ObčZ jde však o neplatnost relativní. To znamená, že písemně uzavřenou smlouvu sjednanou s výhradou změn v písemné podobě lze změnit i jinou formou, tedy i například ústně učiněnými právními úkony, není-li namítána včas jejich relativní neplatnost. To se však netýká smluv, u nichž písemnou formu stanoví zákon (viz nálezy ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 1264/11). Tím, že si pro dohodu ze dne 20.8.2008 účastníci sjednali režim ObchZ, bylo tak zhoršeno právní postavení žalované, která nebyla podnikatelkou, protože by tuto dohodu nemohla platně změnit jinak, než písemnou formou. Proto se závazkový vztah mezi účastníky neřídí ObchZ, ale ObčZ. Podle § 558 ObčZ je uznání dluhu samostatným zajišťovacím a ne zavazovacím institutem a zakládá právní domněnku existence dluhu v době tohoto uznání. Pokud by dlužník, zde žalovaná namítala, že dluh nevznikl, že byl splněn nebo že jinak zanikl, musela by to prokázat, přičemž důkazní břemeno je na ní. Uznává-li dlužník více dluhů, musí nepochybně určit, které jednotlivé dluhy (co do důvodu i výše) uznává a slibuje zaplatit (viz rozhodnutí NS ČR sp. zn. 32 Odo 376/04). V souzeném případě žalovaná podepsala dne 20.8.2008 „Uznání závazku“, v jehož odst. I je uvedeno, že dluží žalobci 200.000 Kč z titulu (nedatované) půjčky na věci denní potřeby. Dne 7.1.2009 podepsala další listinu, kde uznala, že dluží žalobci částku 71.500 Kč, kterou si půjčila, aniž by uvedla kdy, na věci denní potřeby. V poslední větě bylo pak uvedeno, že tím zaniknou veškeré závazky mezi žalovanou a žalobcem. Tuto větu, jak vypověděl žalobce jako účastník řízení, do textu prosadila žalovaná a celý text psala tehdejší manželka žalobce, která v té době pracovala jako advokátní koncipientka. Za této situace odvolací soud souhlasí se soudem prvního stupně, že nebyly specifikovány dluhy žalované vzniklé z půjček od žalobce, když nebylo uvedeno, které částky a kdy byly půjčeny. Jak vyšlo najevo, nevěděl to ani sám žalobce, který tak neprokázal, že by žalované částku 200.000 Kč skutečně půjčil. Uznání závazku je tedy pokud jde o jeho vznik a existenci neurčitě. Odvolací soud souhlasí se soudem prvního stupně i v tom, že závazek z půjčky mezi účastníky nevznikl, když žili spolu. Po skončení tohoto soužití žalobce není oprávněn žádat, aby mu žalovaná vrátila částky, kterými do tohoto soužití přispěl a o nichž by účastníci po tomto ukončení soužití měli za to, že šlo o půjčky. Charakteristickými znaky půjčky jsou podle § 657 ObčZ, že věřitel přenechává dlužníkovi určité množství druhově určených (zastupitelných) věcí, tj. i peněz, k volnému nakládání, třeba i spotřebování, a dlužník se zavazuje mu po určité době věci stejného druhu vrátit. Tyto znaky zde však chybí, když v době, kdy žalobce peníze žalované vydával, tak nečinil z titulu půjčky a žalovaná takto jako dlužnice peníze nepřijímala. Vyhovění žalobě také brání

ujednání účastníků ze dne 7.1.2009, že tím zaniknou veškeré závazky mezi účastníky. Toto ujednání účastníků by mělo charakter privativní novace podle § 570 ObčZ, pokud by bylo platné a pokud by také původní závazek byl platný. Tak tomu však nebylo, protože původní závazek z půjčky mezi účastníky nevznikl a dohoda o uznání závazku ve výši 200.000 Kč ze dne 20.8.2008 je neplatná pro neurčitost. Ujednání ze 7.1.2009 týkající se částky 71.500 Kč a smluvní pokuty žalobce podepsal se žalovanou protože nemohl najít „Smlouvu o splátkovém kalendáři“ ze dne 22.9.2008, o níž si myslel, že ji ztratil. Jak je však patrné ze skutku pod bodem 6 rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 27.4.2011, sp. zn. 3 T 69/2010, žalobce si na žalovanou vynutil podpis této smlouvy pod pohrůžkou násilí a za toto jednání byl pravomocně uznán vinným tr. činem vydírání. Z tohoto trestního rozsudku je zřejmé, že v průběhu soužití se žalovanou se na ní žalobce soustavně dopouštěl hrubého násilí, tloukl ji a kopal (nebezpečnost jeho útoků je zvyšována faktem, že byl profesionálním fotbalistou), častokrát ji i zranil. Žalovaná tedy měla právem ze žalobce strach a odvolací soud má za prokázáno, že pod vlivem tohoto velmi nepěkného jednání, které v té době založilo skutkovou podstatu trestného činu podepsala dne 20.8.2008 „Uznání závazku“. Šlo o právní úkon, který neučinila svobodně, a proto je podle § 37 odst. 1 ObčZ absolutně neplatný. V důsledku neplatnosti tohoto závazku hlavního je neplatný i jej zajišťující a na něm závislý závazek o smluvní pokutě. Výtka žalobce na adresu soudu prvního stupně o tom, že jeho závěru o neplatnosti ujednání o smluvní pokutě z důvodu, že listinu, na níž bylo toto ujednání, podepsala jen žalovaná, mělo předcházet poučení žalobce soudem prvního stupně o potřebě doplnění dalších důkazů je nejen bezvýznamná, ale také nedůvodná. Žalobce totiž netvrdil žádné skutkové okolnosti týkající se dohody o smluvní pokutě, které by bylo třeba dokazovat. Kromě toho, jak je patrné z protokolu o jednání soudu prvního stupně ze dne 3.2.2011 na č.l. 101 spisu dole, poučení podle § 118a o.s.ř. se účastníkům, zastoupeným právními zástupci, advokáty, dostalo a v reakci na ně neměli žádná další skutková tvrzení, ani další důkazní návrhy. Není důvodná ani výtka odvolatele, že věta tvořící druhý odstavec na str. 6 rozsudku shora obsahuje protimluv. Podle obsahu odůvodnění tato věta obsahuje jen formulační nesprávnost, stylistickou chybu, která unikla pozornosti soudu prvního stupně a věta měla správně znít: „Žaloba o zaplacení 200.000 Kč proto byla zamítnuta z důvodu neexistence *platně* uzavřeného závazku“. Rovněž výrok o věci samé I rozsudku soudu prvního stupně je správný, předmětem řízení je dělitelné (peněžní) plnění, když výrok o částce 120.000 Kč, kapitalizované smluvní pokutě, je závislý na výroku o částce 200.000 Kč, dluhu z půjčky. V tomto případě žalobce napadl rozsudek soudu prvního stupně v celém rozsahu, a tak suspenzivní účinky odvolání dopadly na všechny výroky.

Z uvedených důvodů soud prvního stupně nepochybil, když žalobu jako nedůvodnou zamítl a odvolací soud jeho věcně správný rozsudek podle § 219 o.s.ř. potvrdil, a to včetně výroků o nákladech řízení mezi účastníky navzájem i ve vztahu ke státu.

Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn ust. §§ 224 odst. 1, 142 odst. 1 o.s.ř. Žalobce se svým odvoláním neuspěl, a tak jej odvolací soud závázal nahradit žalované náklady odvolacího řízení představované náklady právního zastoupení advokátkou. Ty se skládaly podle § 10 odst. 3, § 3 odst. 1 bodu 5 vyhl. č. 484/2000 Sb. z paušální sazby odměny ve výši 43.700 Kč a ze dvou režijních paušálů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. za úkony právní služby, kterými byly sepsání vyjádření k odvolání a účast právní zástupkyně žalované u odvolacího jednání (§ 11 odst. 1 písm. g/ a k/ vyhl. č. 177/1996 Sb.). Úhrnem jde o částku 44.300 Kč, kterou byl žalobce zavázán zaplatit k rukám právní zástupkyně žalované (§ 149 odst. 1 o.s.ř.) ve lhůtě k plnění uvedené v ust. § 160 odst. 1 o.s.ř. Odvolací soud vycházel z prohlášení právní zástupkyně žalované, že není plátkyní DPH.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku odvolání ani dovolání **není** přípustné.

V Praze dne 2. listopadu 2011

JUDr. Vladimír Fučík v.r.
předseda senátu

*Za správnost vyhotovení:
Mitkovová Anna*